

Pedagogisch beleidsplan

Inleiding

Kinderen hebben veel talenten. Talenten om te doen, om zich te uiten of om op bepaalde ideeën te komen. Aangezien de meeste kinderen veel tijd doorbrengen op een kinderopvang willen wij bij Klein & Co deze talenten leren kennen. We willen ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig voelen en zichzelf kunnen zijn, zodat ze zich vanuit deze veilige basis kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, sociale mensen met zelfvertrouwen, verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor zichzelf en anderen.

Het is dus belangrijk dat een kind zich thuis voelt bij Klein & Co. De basis hiervoor wordt gevormd door de veilige en vertrouwde omgeving. Hierbij speelt vervolgens de afstemming van de situatie thuis met die bij Klein & Co een belangrijke rol. Het is voor ouders/verzorgers van belang te weten wat er bij Klein & Co gebeurt en waarom dit gebeurt. Om deze reden is dit pedagogisch beleidsplan met een uitvoerende beschrijving van het werkplan voor de verticale- en de peuterplusgroepen geschreven.

Tot slot vindt u praktische informatie.

Inhoudsopgave

1. De visie van Klein & Co	4
2. Basisdoelen	5
2.1 Emotionele veiligheid in een veilige omgeving	5
2.2 Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competenties	6
2.3 Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competenties	9
2.4 Overdracht van normen en waarden	10
3. Het begeleiden van kinderen	11
3.1 Intakegesprek nieuwe kinderen bij Klein & Co	11
3.2 Wanneer op een verticale groep	11
3.3 Stamgroepen	12
3.4 Het vierogen-beleid	12
3.5 Het veiligheid- en gezondheidbeleid	12
3.6 Pedagogisch medewerker van de groep voor pauze, gesprekken of tijdens vakanties/ziekte	13
3.7 Overdracht op een dag	14
3.8 Het volgen en begeleiden van kinderen	15
3.9 Signaleren en doorverwijzen	15
3.10 Ontwikkelingsbesprekingen	16
3.11 Ondersteuning voor pedagogisch medewerkers	16
3.12 Pedagogisch medewerker in opleiding en ontwikkeling	17
4. De praktijk	18
4.1 Werkplan kinderdagverblijf	18
4.1.1 Groep	18
4.1.2 Pedagogisch medewerkers	18
4.1.3 Ruimte	18
4.1.5 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering	19
4.1.6 Verzorgen	20
4.2 Werkplan peuterplusgroep	22
4.2.1 Groep	22

4.2.2	Pedagogisch medewerkers	22
4.2.3	Ruimte	23
4.2.4	Dagindeling	23
4.2.5	Activiteiten en ontwikkelingsstimulering	24
4.2.6	Volgen en begeleiden van kinderen	25
4.2.7	Verzorgen	26
4.2.8	Peuterplusgroep in relatie tot de andere groepen bij Klein & Co	27
5	Praktische informatie ouders	28
5.2	Flexkids	28
5.3	Incidentele opvangdagen, ruildagen en ziektedagen	28
5.4	Warm eten	28
5.5	Oudercommissie	29
5.6	Ouderavonden	29
5.7	Nieuwsbrief	29
5.8	Studiedagen	29
5.9	Klachtenregistratie	29
5.10	Huisregels (incl. ziektebeleid)	30

1. De visie van Klein & Co

Kinderen zijn nieuwsgierig, leergierig, vrolijk, enthousiast, sterk en creatief. Kinderen hebben behoefte aan geborgenheid, veiligheid en verdienen hetzelfde respect als dat wij volwassenen elkaar geven. Kortom; kinderen zijn deel van de wereld. De pedagogisch medewerkers vinden elke dag een balans tussen het cognitieve, het sociaal-emotionele en de sensomotorische vaardigheden van een kind. Wanneer er naar de gedachten, de kennis, naar het gevoel, de emoties en naar het lijf van het kind gekeken wordt valt er nauwelijks iets te missen en kan er optimaal ingespeeld worden op de specifieke behoeften van het kind.

De werkwijze van Klein & Co wordt bepaald door verschillende pedagogische stromingen. Klein & Co heeft zich laten inspireren door de ideeën van pedagoog Loris Malaguzzi, ook wel bekend als de stroming Reggio Emilia. Er worden een aantal aspecten vanuit deze stroming meegenomen in de werkwijze van Klein & Co. Een van deze aspecten is het kijken en luisteren naar de behoefte van het kind. Kinderen spreken wel 100 talen en laten op verschillende manieren weten wat hen bezighoudt en wat zij nodig hebben. Kinderen spreken zowel verbaal als non-verbaal, brabbelen, kruipen, tekenen en zijn actief. De pedagogisch medewerkers op de groep observeren, luisteren en volgen waar mogelijk. Thema's en activiteiten worden afgestemd op de specifieke behoefte van de kinderen. Simpler gezegd: wij hechten veel waarde aan individuele zorg, behandeling en aandacht.

Loris Malaguzzi hechtte veel waarde aan documentatie en de koppeling met thuis. Bij Klein & Co wordt er op verschillende manieren gedocumenteerd. Er wordt op de groepen regelmatig een koppeling met thuis gemaakt. Deze koppeling met thuis wordt gemaakt door een dagelijkse overdracht tussen de pedagogisch medewerkers en de ouder(s)/verzorger(s). Daarnaast wordt de groepsruimte huiselijk ingericht met verschillende speelhoeken, zoals een huis,-bouw-, en verkeershoek. Klein & Co vindt het belangrijk dat kinderen zelf op ontdekking kunnen en zo hun eigen leerproces bepalen. Er wordt naast speelgoed ook gespeeld met huiselijke materialen zoals afwasborstels, lege dozen of lege pakken melk. Kinderen ontwikkelen een eigen identiteit, zelfstandigheid en creatieve vaardigheden. Door kinderen de ruimte te geven ontplooiën ze deze eigen talenten.

Naast de methode van Malaguzzi gebruikt Klein & Co aspecten uit de theorieën van ontwikkelingspsycholoog Thomas Gordon. Gordon gaf aan dat het actief luisteren naar kinderen belangrijk is voor de ontwikkeling van het kind. Elkaar respecteren en rekening met elkaar houden komt voort uit een goede communicatie en het verplaatsen in de ander en het kind. Kinderen moeten volgens hem serieus genomen worden en niet worden gedwongen (bijv. gedwongen worden om iets op te eten). Situaties of acties moeten worden uitgelegd en niet enkel worden verboden. Kinderen zijn vaak in staat zelf een oplossing te vinden wanneer ze zich geaccepteerd en begrepen voelen. Emoties mogen worden beleefd en problemen mogen (op een rustige, duidelijke toon) worden benoemd. Dit alles stimuleert de zelfstandigheid van het kind en zeker ook de algemene sfeer op de groep.

Om de ontwikkeling van kinderen optimaal te stimuleren worden er aspecten meegenomen uit de theorieën van Lev Vygotski. Vygotski gaat uit van de zone van naaste ontwikkeling. Dit houdt in dat kinderen vanuit zichzelf op zoek zijn naar kennis en vaardigheden, maar met ondersteuning van een volwassene of andere kinderen gestimuleerd worden om een stap verder te ontdekken. De pedagogisch medewerkers zullen ingaan op de beleavingswereld van het kind, het kind uitdagen om samen de wereld om hen heen te ontdekken en hierbij ondersteuning bieden.

2. Basisdoelen

2.1 Emotionele veiligheid in een veilige omgeving

Alle ruimten van Klein & Co zijn kindvriendelijk en veilig ingericht. Een veilige en vertrouwde omgeving is de basis van waaruit een kind zich kan gaan ontwikkelen. Het is dus belangrijk dat een kind zich thuis voelt bij Klein & Co. Het moet een plek zijn waar kinderen met plezier naartoe gaan en hun dag doorbrengen. Een belangrijke voorwaarde voor een vertrouwde omgeving is duidelijkheid en structuur voor de kinderen. Kinderen brengen bij Klein & Co de dag door in een voor hun vertrouwde omgeving met bekende leidsters en groepsgenoten. Daarnaast moet het gebouw en de inrichting voldoen aan een aantal eisen zodat het kind zich hier thuis, maar ook vrij kan voelen. De vloeren en muren zijn in rustige kleuren gehouden en worden regelmatig versierd met kleurige posters, maar vooral met het knutselwerk van de kinderen. Het houten meubilair heeft een warme uitstraling. De groep heeft een aparte slaapruijnte voor rust tijdens het slapen. In de groepsruimte staat een hoge box, zodat de kleine baby's een veilige en rustige plek hebben om te ontdekken. Er zijn plekken waar kinderen met elkaar kunnen spelen, maar ook plekken waar een kind alleen kan spelen of het kind zich terug kan trekken. Dit geldt voor kinderen van alle leeftijden. Het speelgoed wordt met zorg uitgekozen en uitnodigend uitgesteld zodat de kinderen uitdaagt worden tot spelen.

Bij Klein & Co komt het kind terecht in een andere situatie dan thuis. Het is een omgeving waar het kind te maken krijgt met leeftijdgenootjes, met meerdere volwassenen en met andere speel- en ontwikkelingsmogelijkheden. Er zullen bij Klein & Co andere regels gelden en de gewoontes en gebruiken zullen verschillen met die van thuis. Kinderen zijn vaak goed in staat om onderscheid te maken tussen thuis en Klein & Co, zolang er maar duidelijk wordt gemaakt wat er anders is en waarom. Hiervoor is het van belang dat er een goede afstemming is tussen thuis en Klein & Co. Dit begint meteen bij het intakegesprek. De pedagogisch medewerkers zullen tijdens het intakegesprek informatie geven over de gang van zaken binnen Klein & Co en informatie aan de ouder vragen over het kind. De verzorging, eet-, slaap- en andere gewoontes worden besproken. Er zal dagelijks overleg plaatsvinden tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. In dit overleg zal er gesproken worden over de voedingen, verzorging en activiteiten van het kind. Om ervoor te zorgen dat de groepsleiding ook daadwerkelijk genoeg tijd en aandacht heeft voor deze dagelijkse overdracht moeten de kinderen voor 09.30 uur 's ochtends gebracht zijn. Daarna begint het dagprogramma met de kinderen. Wanneer een kind 's morgens gebracht wordt en de ouder gaat weg, dan willen we graag dat het kind op zijn eigen manier duidelijk afscheid neemt van het kind. Het kind is dan misschien even verdrietig, maar het is voor het kind dat de ouder weg is gegaan. Het verdriet wordt namelijk alleen maar groter als het kind later ineens ontdekt dat papa of mama zomaar is verdwenen. Ze weten dan niet waar ze aan toe zijn en dit veroorzaakt een onveilig gevoel. De kinderen mogen altijd hun vertrouwde knuffel, speen of iets dergelijks van thuis meenemen. Na het afscheid nemen worden deze, wanneer het kind eraan toe is, in het bakje van het kind gelegd om kwijtraken en vervuilen te voorkomen.

Bij verzoeken van ouders (over o.a. slapen, eten of extra komen) zal het belang van het kind en dat van de groep en de organisatie worden afgewogen. De continuïteit en daarmee veiligheid van onze kinderen staat voorop. Zijn de wensen te realiseren binnen de door Klein & Co gestelde huisregels met betrekking tot groepsritme, dagprogramma of groeps grootte dan zal er vanzelfsprekend gehoor worden gegeven aan het verzoek.

2.2 Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competenties

Emotionele ontwikkeling

Om kinderen te begeleiden bij hun emotionele ontwikkeling houden de pedagogisch medewerkers ze allemaal goed in de gaten. Zij bekijken de situatie door de ogen van het kind en scheppen daarbij bepaalde voorwaarden. De pedagogisch medewerkers bieden nabijheid en benoemen wat er op dat moment gebeurt. Hierdoor worden situaties voorspelbaar voor een kind. Dit in combinatie met een veilig en vertrouwd gevoel zorgt voor een vrije omgeving om op emotioneel vlak te ervaren en te leren. Kinderen kunnen zich nog niet altijd goed uitdrukken in woorden. Als ze verdrietig zijn of pijn hebben en ze dit nog niet kunnen verwoorden dan zal een kind dit duidelijk maken door te huilen of door ander opvallend gedrag. Bij Klein & Co zijn wij alert op de signalen die de kinderen ons geven en spelen daar op in. Het is belangrijk dat er direct en consequent op deze signaleren gereageerd wordt. Dit biedt veiligheid en geborgenheid. Kinderen zijn immers afhankelijk van ons volwassenen. Zo zeggen wij niet tegen een baby die aan het huilen is: “Stil maar, zo erg is het niet”, maar “Ik zie dat je huilt, wat is er gebeurd?”. We hebben respect voor de autonomie van het kind. Wanneer een kind van zich laat horen dan reageren wij en anticiperen wij op de situatie. De emoties die het kind ervaart worden benoemd en besproken. Er wordt gedurende de dag veel tegen de kinderen gesproken. De pedagogisch medewerkers praten bij het aantrekken van de sokken, bij het verschonen, bij het eten van een fruithap, bij het knutselen, eigenlijk bij alles wat we doen. Kinderen die nog niet kunnen praten met woorden horen er op die manier toch bij en leren zo dat het handig is om zich te uiten in taal.

Motorische ontwikkeling

Bij Klein & Co proberen we de motorische ontwikkeling positief te beïnvloeden door enthousiast te reageren als een kind iets nieuws doet en kinderen aan te moedigen nieuwe dingen uit te proberen. Kinderen leren controle te krijgen over hun lichaam. Door het speelgoed iets buiten het bereik van een baby te leggen wordt de baby uitgedaagd te gaan rollen en kruipen. Als een kind net begint te lopen is het een grote uitdaging om onder aanmoediging van de ene leidster naar de andere leidster te lopen. Wij moedigen kinderen aan zelf hun motorische problemen op te lossen. We proberen aanwijzingen te geven en de nodige hulp te bieden, zodat het kind leert te vertrouwen op zijn eigen vaardigheden. Eén van de beste manieren voor een kind om de motorische mogelijkheden te leren kennen en deze te ontwikkelen, is buiten spelen. We gaan dan ook zo veel mogelijk met de kinderen naar buiten. Iedere groep heeft een afgesloten tuin met veel ontdekkingsmogelijkheden, maar er worden ook regelmatig uitstapjes gemaakt naar het park, de kinderboerderij en de markt. Binnen valt er natuurlijk ook van alles te doen zoals springen, dansen, kruipen, hinkelen, de beweging van een dier nadoen of samen een hindernisbaan maken met kussens, hoepels en lege dozen. Voor de fijne motoriek zijn er puzzels, knutselmateriaal en andere materialen. Er wordt tijdens de dagelijkse handelingen geoefend met de fijne motoriek, bijvoorbeeld de rits van een jas dichtdoen. Hierdoor leert een kind het kunnen van zijn eigen vingers kennen.

Cognitieve ontwikkeling

Onder cognitieve ontwikkeling verstaan we het begrijpen, weten en denken van het kind. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind de wereld op zijn eigen tempo kan ontdekken. Een kind ordent als het ware de wereld om zich heen. Dat kinderen, op verschillende niveaus de wereld ordenen, zien we terug in hun gedrag: een kind van een paar maanden stopt een duploblokje in zijn mond, een kind van een jaar zal er hoogstwaarschijnlijk mee gooien en een kind van ruim drie jaar bouwt er een kasteel mee. Deze verschillen binnen één groep en hier als pedagogisch medewerker op in spelen, maakt dat

kinderen leren van elkaar. De pedagogisch medewerkers gaan samen met het kind onderzoeken welke mogelijkheden spelmateriaal heeft en hoe het kind ermee om kan gaan. De cognitieve ontwikkeling en de spraak-taalontwikkeling zijn nauw met elkaar verweven. Er worden verschillende activiteiten aangeboden waarbij de taal-spraakontwikkeling gestimuleerd wordt. Een groot favoriet, bij zowel medewerkers als bij de kinderen, blijft het voorlezen en samen bekijken van boeken en verhalen.

Zelfredzaamheid

Er wordt bij Klein & Co veel aandacht besteed aan de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van de kinderen. Kinderen leren hun persoonlijke kwaliteiten kennen en deze te ontwikkelen. Een kind krijgt zelfvertrouwen door succeservaringen bij het zelfstandig uitvoeren van opdrachten. De kinderen worden ondersteunt bij het uitvoeren en krijgen complimenten, tips en trucs van de pedagogisch medewerkers. Zij laten het kind zoveel mogelijk vrij in het proberen en ontdekken. Het stimuleren van de zelfstandigheid begint al bij de baby's en wordt afhankelijk van het niveau van het kind steeds verder uitgebreid. Bijvoorbeeld bij het aankleden: de baby wordt gestimuleerd om zelf de armen in de mouwen te steken. Een peuter wordt gestimuleerd om zichzelf aan en uit te kleden. De oudere peuters gaan zelfstandig naar het toilet, de pedagogisch medewerkers bieden alleen ondersteuning wanneer de peuter hierom vraagt. Het eetmoment is een activiteit waarbij kinderen steeds meer zelfstandig leren eten en drinken. Elke groep werkt met een hulpje van de dag. Het kind dat deze rol heeft mag helpen met kleine klusjes als de was vouwen, de lunch klaarzetten, de bordjes uitdelen etc. Een favoriete rol! In de groepsruimten is vrijwel al het materiaal op kindhoogte, zodat kinderen zelf kunnen kiezen en pakken waarmee ze willen spelen. Het opruimen van speelgoed wordt met zijn allen spelenderwijs gedaan, waarbij de pedagogisch medewerker de kinderen tot helpen aanspoort door het geven van kleine opdrachten. Tijdens het spelen worden de kinderen gestimuleerd om andere kinderen erbij te betrekken. Zelfstandigheid speelt op deze manier zelfs een rol in het contact met anderen. Als een kind bijvoorbeeld iets van een ander kind wil (of juist niet wil), stimuleren we het om dat zelf te vragen of aan te geven, in plaats van meteen naar de volwassenen toe te komen.

Muzikale ontwikkeling

Baby's, dreumesen en peuters genieten van geluiden en muziek. Ze worden er vrolijk van of juist rustig. Zingen heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van een kind. Het stimuleert de spraak- en taalontwikkeling, het is de ideale basis voor de muzikale ontwikkeling. Door muziek kan de motorische ontwikkeling worden gestimuleerd, bijvoorbeeld klappen, springen, stampen en dansen. Muziek is een goede training voor het geheugen en de concentratie; onthouden van woorden en melodieën. Met zingen en muziek gebeuren dit soort belangrijke ontwikkelingen allemaal spelenderwijs. Bij Klein & Co wordt er ieder tafelmoment een aantal liedjes gezongen. Daarnaast zijn er verschillende kleine instrumenten aanwezig waar kinderen mee kunnen spelen en worden er verschillende activiteiten met muziek gedaan. Om de muzikale ontwikkeling te stimuleren wordt er meerdere keren per maand muzikles gegeven door een muzikant. Deze muzikant is getraind om met kinderen van nul tot vier jaar te werken. Elke keer weer is het voor de kinderen een verrassing wie er zal komen en wat voor muziekinstrument er meegenomen zal worden. Kinderen mogen zelf kiezen of zij mee willen doen met de activiteit. Kinderen die liever een tijdje de kat uit de boom kijken of helemaal niet mee willen doen bij dit soort bezoeken of bijvoorbeeld tijdens het zingen, hebben daar alle vrijheid in. Iedereen geeft zijn/haar eigen tempo en interesses aan en daar houden wij zo veel mogelijk rekening mee.

Creatieve ontwikkeling

Bij Klein & Co stimuleren wij de creatieve ontwikkeling van de kinderen door ze verschillende activiteiten en materialen aan te bieden waarmee geëxperimenteerd kan worden. Onder creatieve activiteiten verstaan we het doen van knutselactiviteiten, kringspelletjes, bouwen en creëren, het maken van en luisteren naar muziek en bezig zijn met fantasiespel. Activiteiten en thema's sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. Bij de knutselactiviteiten gaat het er vooral om dat de kinderen vol enthousiasme met het aangeboden materiaal aan de slag gaan. Het uiteindelijke resultaat is dan altijd mooi en kan niet mislukken. Deze knutselactiviteiten worden meestal met kleine groepjes of zelfs individueel gedaan. Een enkele keer wordt er iets met de hele groep tegelijk gedaan. Het is leuk om te zien hoe de kinderen de verschillende eigenschappen van materialen ontdekken. Zo zullen kinderen lijm eerst ervaren als iets waarmee er lekker gesmeerd en gekliederd kan worden, maar leren zij naarmate zij ouder worden dat lijm gebruikt kan worden om te plakken.

2.3 Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competenties

Sociale ontwikkeling

De sociale ontwikkeling is nauw verbonden met de emotionele ontwikkeling. De manier waarop de sociale omgeving met een kind omgaat, heeft grote invloed op hoe een kind zich voelt en hoe hij over zichzelf denkt. Een positieve reactie op een handeling van een kind zal er bijvoorbeeld voor zorgen dat een kind een volgende keer wellicht weer het initiatief durft te nemen. De eerste vier levensjaren van een kind zijn zeer bepalend voor de verdere socialisatie. Het goede voorbeeld geven is daarom heel belangrijk. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen de verschillende beleefdheidsvormen en geven hierin het goede voorbeeld, bijvoorbeeld het niet door elkaar heen praten of niet praten met volle mond. Beleefdheidswoorden zoals sorry, dankjewel, proost, gezondheid worden aangeleerd. De kinderen worden serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. Er wordt hen geleerd dat ze niet alleen aan zichzelf, maar ook aan anderen moeten denken. Ook worden de kinderen vrijgelaten of ze willen meedoen aan een bepaalde activiteit. Samenspelen vinden we belangrijk, maar er is ook ruimte om ervoor te kiezen alleen een activiteit te gaan doen. De pedagogisch medewerker stimuleert het samen liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen. De baby's zijn vooral individueel aan het ontdekken, maar zij zijn wel geïnteresseerd in anderen door o.a. naar elkaar te kijken, te luisteren en elkaar aan te raken. Vooral het verschonen en het voeden zijn de momenten dat de baby's extra aandacht krijgen, door met ze te knuffelen, te praten en spelletjes (Kiekeboe) met ze te doen. In het algemeen is te zien dat de oudere kinderen vaak zorgzaam zijn voor de kleinere kinderen. De pedagogisch medewerker stimuleert de oudere kinderen dan om mee te helpen met de verzorging van de kleine baby's door ze bijvoorbeeld het speentje te laten geven. Daarnaast gaan kinderen ook vriendschappen aan met andere groepsleden. Zij gaan elkaar herkennen, spelen samen en zijn blij elkaar te zien. Er wordt door de kinderen bewust gekozen naast wie ze aan tafel zitten of met wie ze willen spelen. Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale kwaliteiten (her)kennen en ze te ontwikkelen.

Taalkennis

Taal is een belangrijk hulpmiddel bij de sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind. Baby's reageren al op het praten van de groepsleiding door te kijken en zelf geluiden te maken. Naast het door ons reageren op deze geluidjes, wordt de taalontwikkeling ook gestimuleerd door het zingen van liedjes, het lezen van boekjes en het benoemen van wat we doen (bijvoorbeeld tijdens het omkleden: "Ik ga nu je trui uit doen, eerst je armen omhoog"). Zo leert het kind zijn eerste woordjes, gaat begrijpen wat anderen zeggen, voelt zich tegelijkertijd respectvol behandeld, krijgt zelfvertrouwen en gaat uiteindelijk zelf praten. Bij de wat oudere kinderen komen daar de groeps gesprekken bij. Het kind wordt gestimuleerd tot praten door iets te vertellen of de vragen van de groepsleiding te beantwoorden. De pedagogisch medewerker blijft geduldig en let goed op wanneer een kind iets probeert te vertellen. Een kind mag zelf zijn verhaal doen en zal niet in de rede worden gevallen. Tenslotte proberen we niet met verkleinwoorden te spreken en gebruikt de groepsleiding volwassen zinnen. Kinderen kunnen een hond voor het eerst benoemen als "woef woef" is dit een mijlpaal en een compliment waard, maar we zullen het niet letterlijk herhalen. De pedagogisch medewerker zal benoemen dat het een hond is en "woef woef" doet.

2.4 Overdracht van normen en waarden

In de voorgaande tekst zijn al heel wat normen en waarden voorbij gekomen. Belangrijke punten zijn:

- Waarderen en respecteren van jezelf, van anderen en van de spullen;
- Respect voor privacy;
- Beleefdheid;
- Ieder op zijn/haar eigen tempo.

Normen en waarden worden gevormd door geloofsovertuigingen, opvoeding en omgeving. Er kunnen op de opvang andere afspraken en regels gelden dan thuis. De pedagogisch medewerkers zijn bekend met de afspraken en regels bij Klein & Co en geven het goede voorbeeld. Omgangsnormen worden spelenderwijs aan de kinderen meegegeven. Kinderen leren zelf keuzes te mogen maken en daarbij rekening te houden met anderen. Wanneer een kind wordt toegesproken, doen we dit zo veel mogelijk vanuit ons eigen perspectief met een uitleg: “Laat de vuilnisbak maar staan, anders valt al het afval er uit en dan wordt alles vies”, in plaats van: “Niet doen!”. Wij benoemen het gewenste gedrag en negeren we het ongewenste gedrag. Bij onenigheid tussen de kinderen wordt gestimuleerd dat de kinderen dit eerst zelf proberen op te lossen. De pedagogisch medewerker houdt de situatie in de gaten en grijpt in waar nodig. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en weten welk kind zij hierin moeten stimuleren of juist af moeten remmen. Gedrag dat gevaar oplevert voor het kind zelf of voor anderen, wordt door de pedagogisch medewerkers niet geaccepteerd. Wanneer een kind herhaaldelijk niet luistert, spullen kapot maakt of ander grensoverschrijdend gedrag toont wordt het kind aangesproken op dit gedrag. Wordt dit gedrag toch nog herhaaldelijk vertoond, dan kan het kind door de pedagogisch medewerker na een aantal waarschuwingen even buiten de activiteit geplaatst worden (dit duurt maximaal zoveel minuten als dat het kind oud is). De pedagogisch medewerker blijft bij het kind, legt de situatie en de gevolgen hiervan uit. Door het kind uit de situatie te halen, het gedrag en de gevolgen te benoemen leert het kind dat dit gedrag niet getolereerd wordt en hoe hij het in het vervolg anders zou kunnen doen. Een kind leert dat zijn keuzes en gedrag gevolgen kunnen hebben voor een ander.

3. Het begeleiden van kinderen

3.1 Intakegesprek nieuwe kinderen bij Klein & Co

Wanneer een kind definitief geplaatst wordt bij Klein & Co, zal een pedagogisch medewerker telefonisch contact opnemen met de ouders/verzorgers. Het kind krijgt namelijk een groep en een mentor aangewezen. Deze mentor is vanaf nu de vaste contactpersoon om met opmerkingen, vragen en onduidelijkheden bij terecht te kunnen. De eerste afspraak die er met de mentor wordt gemaakt, is het intakegesprek. Dit gesprek vindt meestal plaats op de eerste wendag en afhankelijk van de situatie zal dit op de groep of in een andere ruimte op de vestiging plaatsvinden. Het gesprek dient ervoor om het kind en de ouders/verzorgers te ontmoeten, terwijl alle gegevens en belangrijke zaken die we van elkaar moeten weten worden uitgewisseld: slaap- en eetritmes, gewoonten, activiteiten en telefoonnummers. De mentor laat nog eens uitgebreid de groep zien en maakt ouders/verzorgers en het kind wegwijs wat betreft de kapstok, persoonlijke mandjes en de slaapkamer. Tijdens het intakegesprek zal er een intakeformulier worden meegegeven. In dit formulier staan o.a. adresgegevens, allergieën van het kind, noodnummers en andere bijzonderheden. Wanneer een kind overgaat van de verticale groep naar de peuterplusgroep zal de mentor van het kind de coördinerende rol hebben en samen met de ouders een warme overdracht geven aan de nieuwe mentor. Samen maken zij een passend overgangsplan.

3.2 Wennen op een verticale groep

In het eerste telefonische contact met de mentor wordt ook een wenschema afgesproken. Klein & Co hanteert een standaard wenschema maar per kind en ouders/verzorgers wordt er bekeken of dit een realistische opbouw is. Het wennen start op de dag dat het contract in gaat. Uiteraard zijn uitzonderingen bespreekbaar maar wij hebben wel rekening te houden met het maximale aantal kinderen dat op een groep is toegestaan.

1^e wendag: 09:30-11:30 uur

Er vindt een intakegesprek plaats van ongeveer 30 minuten. De ouder/verzorger gaat daarna weg terwijl het kind voor het eerst alleen op de groep blijft.

2^e wendag: 09:30-13:00 uur

Ouder/verzorger blijft 15 minuten en gaat dan weg. Het is heel belangrijk om nog eens aan ouders te benoemen dat ze altijd mogen bellen als ze willen weten hoe het gaat of als ze zich zorgen maken.

3e wendag: 09:30-15:00 uur

Ouder/verzorger blijft even en gaat dan weg.

4e wendag: 09:30u-16:30 uur

Ouder/verzorger blijft even en gaat dan weg.

Uiteraard kan het wenschema worden aangepast naar hoe het wennen verloopt.

3.3 Stamgroepen

Ieder kind heeft bij Klein & Co één eigen stamgroep. Toch kan het zijn dat om bepaalde redenen een kind in twee stamgroepen opgevangen moet worden. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat het kind op de verticale groep wil blijven en één of meerdere dagen naar de peuterplusgroep wil gaan. Ook kan het zijn dat een ouder opvang nodig heeft op een dag dat er geen plek is bij de eigen stamgroep. Dan vindt er overleg plaats tussen de ouders, vestigingsmanager en de mentor of het verstandig is om het kind in een tweede stamgroep op te vangen.

Daarnaast kan het voorkomen dat er op een locatie met aaneengesloten groepen samen wordt geopend en/of gesloten. Bij een kleine groepssamenstelling zal er één pedagogisch medewerker aanwezig zijn, dit gebeurt enkel als het beroepskracht-kind-ratio dit toelaat. Wanneer de andere pedagogisch medewerker aanwezig is zullen de kinderen naar hun eigen stamgroep gaan. Bij aaneengesloten groepen kan de tussendeur tussen 7.30 uur en 9.00 uur open staan, de kinderen kunnen dan op beide groepen spelen. Echter zal er dan op beide groepen een vaste pedagogisch medewerker aanwezig zijn. Om 9.00 uur gaat de deur dicht en gaan alle kinderen naar hun eigen stamgroep. Klein & Co streeft ernaar alle kinderen zoveel mogelijk in één stamgroep te plaatsen.

3.4 Het vierogen-beleid

Klein & Co hanteert een vierogen-beleid, wat inhoudt dat er te allen tijden vier 'volwassen ogen' aanwezig moeten zijn op een groep. Vestigingen met één groep starten en eindigen de dag, net als op alle vestigingen, met één pedagogisch medewerker. Op elk van deze groepen hangt een camera, waardoor er een videoverbinding gemaakt kan worden, die voor het vierogen-beleid geldt. De camerabeelden zijn alleen zichtbaar voor de directie en vestigingsmanagers van Klein & Co en worden zeven dagen bewaard in een beschermde omgeving, daarna worden de beelden definitief vernietigd.

De meeste groepen van Klein & Co werken met drie pedagogisch medewerkers per groep, per dag. Hierdoor zijn er ook tijdens de pauzes altijd twee pedagogisch medewerkers aanwezig.

Op de vestigingen met één groep wordt er, naast het gebruik van de camera's, ondersteuning ingezet d.m.v. stagiaires, een groephulp en/of de vestigingsmanagers. Kortom op iedere groep bij Klein & Co geldt te allen tijden het vierogen-beleid en is er nooit een pedagogisch medewerker alleen in het pand wanneer het beroepskracht-kind-ratio dit niet toelaat. Er zijn dus altijd genoeg volwassenen aanwezig mocht er onverhoopt geëvacueerd moeten worden.

3.5 Het veiligheid- en gezondheidbeleid

Voor iedere locatie van Klein & Co is een veiligheid- en gezondheidbeleid opgesteld. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Om tot een beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Er wordt een cyclus gevolgd waardoor dit plan altijd up to date is.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: 1) het bewustzijn van mogelijke risico's, 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid bestaat uit;

- een aantal thema's die de veiligheid op de locatie nader omschrijven als, de achterwachting, EHBO en het vierogenprincipe;
- omgaan met en informatie over de meldcode grensoverschrijdend gedrag en huiselijk geweld, inclusief sociale kaart;
- een omschrijving van de cyclus die gevolgd wordt om ervoor te zorgen dat het beleid up to date blijft met daarbij een actiepunten lijst om risico's te verkleinen en voorkomen;
- een omschrijving hoe ervoor wordt gezorgd dat het beleid inzichtelijk is voor medewerkers, stagiaires, ouders en andere betrokkenen;
- een beschrijving van grote en kleine risico's na analyse van een risico-inventarisatie met behulp van de risicomonitor;
- in de bijlage alle protocollen die gevolgd worden op de locatie om onveiligheid te voorkomen.

Het beleidsplan is voor medewerkers, stagiaires en ouders digitaal in te zien via de website en op het medewerkersportaal van Flexkids.

Ongevallen of incidenten kunnen voorkomen, ook op de opvang. De risico's op een ongeval worden zoveel mogelijk beperkt door deze te inventariseren in het veiligheid- en gezondheidsbeleid. Bij een ongeval of incident zal de pedagogisch medewerker, in overleg met de vestigingsmanager, afwegen of er hulp ingeschakeld moet worden. Alle pedagogisch medewerkers bij Klein & Co zijn in het bezit van EHBO bij kinderen en kunnen eerste hulp bieden. Bij spoed zal de pedagogisch medewerker direct 112 bellen. De ouders worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van het ongeval/incident. Na een ongeval of incident zal de pedagogisch medewerker een ongevallenregistratie invullen. Deze ongevallenregistratie wordt samen met de vestigingsmanager en andere betrokkenen geëvalueerd en ondertekend. Bij een groot incident wordt ook de inspectie kinderopvang geïnformeerd.

3.6 Pedagogisch medewerker van de groep voor pauze, gesprekken of tijdens vakanties/ziekte

De pedagogisch medewerkers werken met open, tussen en sluitdiensten. Gedurende de dag zijn er momenten dat niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de groep. Dit kan zijn tijdens de breng- en haalmomenten of omdat een pedagogisch medewerker een intake-, functionerings- of ontwikkelgesprek voert, pauze heeft of andere niet groep gebonden taken uitvoert. Wij hebben afspraken gemaakt op welk moment van de dag minder pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, dus wanneer wij afwijken van het beroepskracht-kind-ratio. Klein & Co kan afwijken van het beroepskracht-kind-ratio tussen:

08.15 - 08.30 uur

08:45 – 09:00 uur

13.00 - 15.00 uur

17.30 – 18:00 uur

Het rooster van de pedagogisch medewerkers ziet er als volgt uit:

Twee pedagogisch medewerkers		
Dienst	Pauze	Afwijktijden
07:30 uur – 17:30 uur	13:00 uur – 14:00 uur	08:15 uur – 08:30 uur 08:45 uur – 09:00 uur
08:30 uur – 18:30 uur	14:00 uur – 15:00 uur	17:30 uur – 18:00 uur
Totaal afwijken	2 uur	1 uur

Drie pedagogisch medewerkers		
Dienst	Pauze	Afwijktijden
07:30 uur – 17:30 uur	13:00 uur – 14:00 uur	08:15 uur – 08:30 uur
08:30 uur – 18:00 uur	14:00 uur – 14:30 uur	08:45 uur – 09:00 uur
09:00 uur – 18:30 uur	14:30 uur – 15:00 uur	17:30 uur – 18:00 uur
Totaal afwijken	2 uur	1 uur

Vier pedagogisch medewerkers		
Dienst	Pauze	Afwijktijden
07:30 uur – 17:00 uur	13:00 uur – 13:30 uur	
08:00 uur – 17:30 uur	13:30 uur – 14:00 uur	08:15 uur – 08:30 uur
08:30 uur – 18:00 uur	14:00 uur – 14:30 uur	08:45 uur – 09:00 uur
09:00 uur – 18:30 uur	14:30 uur – 15:00 uur	17:30 uur – 18:00 uur
Totaal afwijken	2 uur	1 uur

Klein & Co registreert de tijden waarop kinderen binnen komen en opgehaald worden via Flexkids. Steekproefsgewijs evalueren wij of de diensten van de pedagogisch medewerkers aansluiten bij de breng- en haaltijden van de kinderen. Hierdoor zullen wij niet buiten de bovenstaande afwijktijden afwijken van het beroepskracht-kind-ratio.

Klein & Co werkt met vaste teamsamenstelling van pedagogisch medewerkers. Wij vinden het belangrijk dat er zo min mogelijk verschillende gezichten op een groep staan. Dit doen wij door teams samen te stellen met een goede balans tussen full- en parttime werkenden. Het kan zijn dat een pedagogisch medewerker ziek of op vakantie is. Dan is er een vervanger nodig. Klein & Co werkt met een invalpool met medewerkers die in dienst zijn bij Klein & Co. Deze invallers worden gekoppeld aan een aantal locaties zodat wanneer er een invaller nodig is zij en de kinderen bekend zijn met de pedagogisch medewerker. Klein & Co heeft de afspraak dat op een groep pedagogisch medewerkers niet tegelijk met elkaar vrij mogen zijn. Dit wordt afgestemd met elkaar. Zo zorgt Klein & Co ervoor dat een kind op iedere dag dat het komt de mentor ziet of één andere vaste collega.

3.7 Overdracht op een dag

Om het kind zo goed mogelijk te kunnen volgen in zijn behoeften, is de overdracht aan het begin en het einde van de dag voor ons een zeer belangrijke gebeurtenis. Natuurlijk is het niet altijd mogelijk om iedere ouder/verzorger even uitgebreid te woord te staan vanwege de drukte van het moment, maar we willen altijd weten hoe iemand gegeten en geslapen heeft thuis en of er bijzonderheden zijn. Aan het einde van de dag zullen wij deze informatie ook geven. Graag horen wij het wanneer er thuis bepaalde dingen spelen die invloed zouden kunnen hebben op het (gedrag van het) kind (bijv. overleden huisdier, druk weekend vol leuke bezoeken etc).

3.8 Het volgen en begeleiden van kinderen

Ieder kind heeft een eigen mentor. Deze mentor is verantwoordelijk voor het volgen en het overdragen van kennis van de ontwikkeling van het kind. Kinderen worden op de verticale groepen een keer per jaar en op de peuterplusgroepen een keer in de drie maanden geobserveerd. Dat wordt gedocumenteerd in het ontwikkelgesprekformulier of in het overdrachtsformulier. Daarnaast houdt de mentor op regelmatige basis een schriftelijke overdracht in een persoonlijk schriftje met daarin opvallende gebeurtenissen en foto's van de afgelopen tijd bij. Klein & Co vindt het belangrijk dat ook ouders en andere betrokkenen bij het kind hierin schrijven om zo een nog completer beeld te krijgen van het kind thuis en op de opvang. De mentor is verantwoordelijk voor het intensief begeleiden en volgen van het kind maar ook de andere pedagogisch medewerkers van de groep zijn betrokken bij het volgen en begeleiden van de ontwikkeling. Tijdens de vergaderingen wordt er in teams een groepsoverleg gehouden. In dit groepsgesprek worden alle kinderen besproken betreft opvallend en onopvallend gedrag. Wanneer de pedagogisch medewerkers meer informatie willen hebben over het kind dan wordt dit aan de ouders gevraagd. Wanneer er behoefte aan is kunnen de pedagogisch medewerkers gebruik maken van een observatie systeem die per ontwikkelgebied zoals ook omschreven in het ontwikkelbesprekingsgesprek een zo feitelijk mogelijke observatie doen om een helder beeld te krijgen van de ontwikkeling van een kind. Wanneer wij het observatiesysteem inzetten dan zullen wij dit van te voren altijd bespreken met de ouder.

3.9 Signaleren en doorverwijzen

De pedagogisch medewerkers zien verschillende kinderen en houden de ontwikkeling van ieder kind in de gaten. Elke groep heeft een groepsoverleg met de vestigingsmanager waarin zij de ontwikkelingen op de groep en van de kinderen bespreken. Het zou voor kunnen komen dat een kind opvalt: het kind lijkt achter te lopen in de ontwikkeling of er is iets anders aan de hand zoals bepaald gedrag dat opvalt. Wanneer de pedagogisch medewerkers vermoedens hebben van een achterstand in de ontwikkeling of opvallend gedrag zien zal er samen met de vestigingsmanager en ouders een handlingsplan worden opgesteld. Voor het opstellen van een handlingsplan kan er externe hulp ingeschakeld worden. Als er externe hulp nodig is dan kan dit snel geregeld worden. Wanneer Klein & Co hulp inschakelt zal hier altijd eerst toestemming voor gevraagd worden aan de ouders.

Klein & Co werkt samen met de medewerkers van het Medisch Orthopedagogisch Centrum (MOC) 't Kabouterhuis in Amsterdam. MOC 't Kabouterhuis ondersteunt via Alert(4)You als praktijkbegeleider door coaching on the job en door mee te kijken bij het pedagogisch handelen. Deze praktijkbegeleider, tevens orthopedagoog, is bekend en vertrouwt voor de medewerkers waardoor de drempel niet te groot is om vragen te stellen of zorgen te delen. Dit contact kan telefonisch plaatsvinden maar als dit gewenst is komt de contactpersoon langs op de groep. Door de pedagogische medewerkers goed te begeleiden, kunnen problemen bij kinderen tijdig worden gesignaleerd. Het kind blijft dan ook vaak, met extra ondersteuning voor de pedagogisch medewerkers en de ouders, in de eigen omgeving. Naast Alert(4)You kan er ook een Okido traject worden ingezet. Het is een traject die de integratie van kinderen met een ontwikkelingsprobleem in de reguliere kinderopvang bevordert. Begeleiding van dit kind kan op verschillende manieren plaatsvinden. Namelijk door een externe medewerker die op vaste momenten de groep bezoekt en ondersteuning biedt aan het kind en de pedagogisch medewerker.

Voor ondersteuning bij de spraak- en taalontwikkeling van kinderen kan er vanuit de gemeente Amsterdam een preventief logopedist hulp bieden. De logopedist komt langs op de groep en gaat samen met de pedagogisch medewerkers een plan opstellen om de spraak-taalontwikkeling van het kind te stimuleren. Daarnaast is er de mogelijkheid dat de pedagogisch medewerker de begeleiding van het kind zelf doen met ondersteuning van een coach op afstand. Klein & Co krijgt een budget waardoor een extra medewerker kan worden ingezet tijdens de momenten dat de begeleiding plaatsvindt. Het multidisciplinaire team van zowel Okido zijn goed in staat om aan te geven dat een kind eventueel toch niet op zijn of haar plek zit bij ons op het reguliere kinderdagverblijf.

De eigenaresse van het kinderdagverblijf Klein & Co heeft de training 'Aandachtsfunctionaris kindermishandeling' gevolgd en zij is in staat om samen met de pedagogisch medewerkers het officiële stappenplan voor Kindermishandeling en Huiselijk geweld te doorlopen mocht het vermoeden er zijn dat dit nodig is.

3.10 Ontwikkelingsbesprekingen

Rond elke verjaardag vindt er een ontwikkelingsbespreking plaats tussen de ouders/verzorgers en de mentor. Dit gesprek wordt op de groep voorbereid met alle pedagogisch medewerkers die met het kind te maken hebben. Het gesprek vindt overdag plaats op een daarvoor geschikte plek op de vestiging en zal maximaal 30 minuten duren. Mocht er, om wat voor reden dan ook, behoefte zijn aan een tussentijdsgesprek kan dit natuurlijk altijd bij de mentor of de vestigingsmanager worden aangevraagd.

Het gesprek wordt gedocumenteerd op het ontwikkelingsgespreksformulier en bewaard op de groep in de persoonlijke map van het kind.

De volgende onderwerpen komen aanbod tijdens de oudergesprekken:

- Basiskenmerken;
- Spelactiviteiten en ontwikkeling;
- Communicatie en sociale contacten;
- Taalontwikkeling;
- Slaap- en eetgewoonten;
- Terugkoppeling vanuit ouders.

Twee weken voordat het kind naar de basisschool gaat is er een overdrachtsgesprek met de ouders waarbij het overdrachtsformulier voor basisschool en/of bso wordt gebruikt. De pedagogisch medewerkers sturen het overdrachtsformulier op naar de vervolginstelling. Alle documenten zullen drie jaar na vertrek bij Klein & Co bewaard blijven en hierna zorgvuldig worden vernietigd.

3.11 Ondersteuning voor pedagogisch medewerkers

Pedagogisch medewerkers en vestigingsmanagers werken nauw met elkaar samen. Als er vragen zijn over de ontwikkeling van kinderen en de groep dan is de vestigingsmanager het eerste aanspreekpunt voor een pedagogisch medewerker. De vestigingsmanager kan zo nodig observeren op de groep, een plan van aanpak opstellen en eventueel externe hulp inschakelen. De vestigingsmanager komt iedere dag op de groep en is dus ook voor de kinderen een bekend gezicht.

Daarnaast is de manager pedagogiek en kwaliteit met regelmaat aanwezig op de groepen. De manager pedagogiek en kwaliteit, ook wel pedagogisch beleidsmedewerker genoemd, draagt bij aan de kwaliteit van de opvang. De manager pedagogiek en kwaliteit heeft twee belangrijke taken:

ontwikkeling en invoering van het beleid en daarnaast het coachen van de pedagogisch medewerkers. Om dit te kunnen doen zal de manager pedagogiek en kwaliteit op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen en innovaties binnen de kinderopvang.

De functie manager pedagogiek en kwaliteit betreft een fulltime functie (1fte en op jaarbasis 1692 uur). De manager pedagogiek en kwaliteit is iedere werkdag een dagdeel aanwezig op een van de locaties en zal niet meetellen in de beroepskracht kind ratio. In geval van ziekte of nood kan de manager pedagogiek en kwaliteit formatief worden ingezet.

De manager pedagogiek en kwaliteit is minimaal één keer in de maand een dagdeel aanwezig op iedere groep en zorgt er zo voor dat ze minimaal vier uur per maand aanwezig is op een locatie. Deze uren worden gedocumenteerd. Daarnaast zal er tijdens functionerings- en beoordelingsgesprekken met pedagogisch medewerkers gekeken worden naar de hulpvraag/coachingsplan van de pedagogisch medewerkers en zal de aanwezigheid van de manager pedagogiek en kwaliteit hierop aangepast worden. De vestigingsmanagers zijn betrokken bij het coaching proces van de pedagogisch medewerkers. Iedere pedagogisch medewerker bij Klein & Co krijgt minimaal tien uur per jaar coaching.

3.12 Pedagogisch medewerker in opleiding en ontwikkeling

Klein & Co werkt samen met verschillende mbo en hbo instellingen om studenten op te leiden in de praktijk. Een stagiaire wordt nooit ingezet als beroepskracht tenzij de student ver genoeg is in de opleiding en in samenspraak met de stagebegeleider en de vestigingsmanager daar afspraken over zijn gemaakt. Deze afspraken zijn hetzelfde als die Klein & Co hanteert bij een pedagogisch medewerker in opleiding.

Bij Klein & Co werken pedagogisch medewerkers in ontwikkeling. Iedere pedagogisch medewerker in ontwikkeling maakt een ontwikkelscan en stelt een ontwikkelplan op samen met de vestigingsmanager. Op basis daarvan wordt vastgesteld in hoeverre de pedagogisch medewerker in ontwikkeling bekwaam en bevoegd is om het werk te doen. Ook worden er afspraken gemaakt hoe de pedagogisch medewerker in ontwikkeling ervoor gaat zorgen binnen twee jaar een opleiding af te ronden dat kwalificeert tot pedagogisch medewerker. De vestigingsmanager begeleidt de pedagogisch medewerker in ontwikkeling intensief. Per locatie is maximaal dertig procent van het totaal aantal werkende pedagogisch medewerkers op een dag een pedagogisch medewerker in ontwikkeling. Zo waarborgt Klein & Co de kwaliteit waar wij voor staan en zorgen wij ervoor dat de medewerker in ontwikkeling genoeg ruimte en mogelijkheden heeft om te groeien in ontwikkeling.

Stagiaires worden bij Klein & Co begeleid door stagebegeleiders die het stagebeleid als leidraad nemen. In het stagebeleid zijn fases beschreven die een stagiair moet doorlopen voordat de stagiair zelfstandig handelingen mag uitvoeren. Als een stagiaire start dan gebeuren alle handelingen onder toezicht en wordt er een aftekenlijst bijgehouden zodat alle pedagogisch medewerkers weten welke handelingen de stagiaire zelfstandig kan en mag uitvoeren. Naarmate de stagiair heeft laten zien bepaalde handelingen als; flesjes maken en geven, kinderen in bed leggen, kinderen verschoneren, activiteiten voorbereiden en uitvoeren, kinderen eten geven; zelfstandig te kunnen uitvoeren dan wordt dit genoteerd op de aftekenlijst. Zo waarborgt Klein & Co de veiligheid voor alle kinderen en maken een prettig ontwikkelplan op maat voor iedere stagiair. Het stagebeleid is voor pedagogisch medewerkers en stagiaires online op Flexkids te vinden.

4. De praktijk

4.1 Werkplan kinderdagverblijf

4.1.1 Groep

Klein & Co werkt met verticale groepen en peuterplusgroepen. Een verticale groep houdt in dat er kinderen worden opgevangen in de leeftijd van nul tot vier jaar. Een groot voordeel hiervan is dat kinderen vanaf het moment dat ze binnenkomen als baby, totdat ze naar de basisschool gaan, in dezelfde groep blijven met dezelfde kinderen en dezelfde pedagogisch medewerkers. Heel veilig en vertrouwd wat, zoals eerder beschreven, een grote voorwaarde is voor de ontwikkeling van een kind. Daarbij lijkt de groep door deze samenstelling enigszins op een familiesituatie waarbij de één de ander kan helpen en als voorbeeld kan functioneren. In overleg met de ouders worden de plaatsingsdagen vastgesteld. Vanaf tien weken kan een kind worden geplaatst tot en met de maand waarin het kind vier jaar wordt. In principe blijven de kinderen tot hun vierde verjaardag en nemen dan feestelijk afscheid, maar de mogelijkheid bestaat om met maximaal een maand te verlengen als de plaats op de groep nog niet gereserveerd is voor een ander kind. Broertjes en zusjes van geplaatste kinderen worden met voorrang geplaatst, echter in principe niet in dezelfde groep. De verticale groepen worden zo samengesteld dat er iedere dag een goede balans is tussen kinderen van verschillende leeftijden. Het aantal kindplaatsen per groep is te vinden bij de adres- en registratiegegevens.

4.1.2 Pedagogisch medewerkers

Al onze medewerkers hebben een kwalificatie conform de CAO kinderopvang om in de Kinderopvang te werken en moeten voor het in dienst treden een officiële VOG (Verklaring omtrent Gedrag) koppelen aan de betreffende locatie. De pedagogisch medewerkers van Klein & Co krijgen jaarlijks een extra pedagogische training aangeboden. Daarbij volgt iedere nieuwe werknemer een EHBO bij kinderen cursus.

4.1.3 Ruimte

De groepsruimtes zijn huiselijk en alledaags ingericht. Er is een tafel, een zitgedeelte en natuurlijk verschillende speelhoeken. De vloeren en muren worden in rustige kleuren gehouden en het houten meubilair heeft een warme uitstraling. Er wordt op iedere groep gewerkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. De themamuur laat zien waar de groep op dat moment mee bezig is en in de groepsruimte hangen kleurige knutselwerken van de kinderen. Na het eten of het knutselen wordt er altijd geveegd en/of gedweild zodat de ruimte, ook gedurende de dag, goed schoon blijft voor alle spelende kinderen. Voor de baby's zijn er verschillende afgeschermd plekken waar zij rustig kunnen spelen en ontdekken. De grotere kinderen kunnen zelf kiezen waar ze mee willen spelen doordat er verschillende materialen op oog- en grijphoogte staan. Er zijn plekken waar de kinderen met elkaar kunnen spelen, maar ook plekken waar een kind alleen kan spelen of waar het zich terug kan trekken. Het speelgoed wordt elke ochtend met zorg door de pedagogisch medewerkers gekozen en uitnodigend uitgesteld, zodat dit de kinderen nieuwsgierig maakt en uitdaagt tot spel. De groep heeft een aparte slaapruijme voor rust tijdens het slapen. Elke groep heeft een mogelijkheid om buiten te spelen op een veilige, afgeschermd binnenplaats. De binnenplaats is uitdagend ingericht met verschillende ontdekmogelijkheden en materialen om mee te spelen.

4.1.4 Dagindeling

Klein & Co is geopend van 07:30 uur tot 18:30 uur. Er zijn vaste breng- en haaltijden, zodat het buiten deze tijden rustig is in de groep en de pedagogisch medewerkers samen met de kinderen activiteiten kunnen uitvoeren, zonder steeds gestoord te worden. Brengen moet vóór 09:30 uur en halen mag vanaf 16.30 uur, mocht dit anders zijn dan horen de pedagogisch medewerkers dit graag.

Een vaste dagindeling biedt de kinderen structuur en houvast. Zij raken vertrouwd met de steeds weer terugkerende vaste momenten, waardoor Klein & Co een veilige en vertrouwde omgeving voor hen wordt. Vanzelfsprekend gaan de jongste baby's de hele dag in hun eigen ritme overal tussendoor. Dit ritme wordt steeds nauwkeurig met de ouders besproken en geëvalueerd.

Dagprogramma:

07:30 uur – 09:30 uur	brengen van de kinderen, vrij spel
09:30 uur – 10:00 uur	gespreksactiviteit en fruit & water
10:00 uur – 11:30 uur	naar buiten en een activiteit
11:30 uur – 12:00 uur	lunch van Moekes maaltijd
12:30 uur – 13:00 uur	gezamenlijke leesactiviteit
13:00 uur – 14:30 uur	slapen/ rustmoment
14:30 uur – 15:00 uur	vrij spel
15:30 uur – 16:00 uur	gezond tussendoortje & thee
16:00 uur – 16:30 uur	activiteit
16:30 uur – 18:30 uur	buiten en binnen vrij spel

Voor kinderen vanaf 2,5 jaar, die geen behoefte meer hebben om te slapen in de slaapkamer, is er een plek op de groep om te rusten op een matras of een stretcher. Daarnaast kan er een rustige educatieve activiteit gedaan worden (een 3+ spelletje, voorlezen etc.). Tijdens deze rusttijd op de groep wordt er zacht gesproken en worden er geen drukke activiteiten voor de wakkere kinderen georganiseerd.

4.1.5 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering

Tussen het fruit eten in de ochtend en de lunch om 11:30 uur is er ruim tijd voor een activiteit. Zo'n activiteit is behalve een leuke bezigheid ook een manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Onder een activiteit verstaan wij al het spel waarbij de pedagogisch medewerker een bepaalde rol speelt. Zo kan het zijn dat de pedagogisch medewerkers zelf actief meespelen (bijvoorbeeld bij een kringspelletje) of dat ze de kinderen even op weg helpen en dan afstand nemen (samen een lange rails maken en de kinderen spelen daarna met de trein). De thema's waarmee we werken nodigen natuurlijk ook uit tot verschillende activiteiten. Daarnaast zijn er nog de 'grotere' activiteiten, die vaak om wat voorbereiding van de pedagogisch medewerkers vragen. Altijd geldt: als het kind het leuk vindt mag het meedoen, maar het hoeft niet. Er wordt geluisterd naar eigen ideeën en variaties van kinderen. Bij bijvoorbeeld het vingerverven mogen de kinderen die dat vies vinden een kwast gebruiken of kleuren met potlood in plaats van verven. Willen ze liever plakken, dan kan dat ook, maar dan zal daar met het kind een bepaalde afspraak over gemaakt worden. Over het algemeen worden dit soort grote activiteiten in groepjes gedaan. In sommige gevallen is het natuurlijk leuker om met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan en dan gebeurt dit ook. Andere voorbeelden van activiteiten zijn: dansen, verkleeden, poppenkast spelen, winkeltje nadoen, overgooien, bellen blazen, kleien, muziek maken, koekjes o.i.d. maken in de keuken en voorlezen.

Naast deze activiteiten worden er ook activiteiten aangeboden speciaal gericht op een bepaalde leeftijd. Verschillende leeftijdsgenoten van de verschillende groepen van één vestiging komen dan samen. Soms in de tuin of in de keuken maar ook wel eens op één van de groepen zelf. We zorgen er altijd voor dat er van iedere groep een pedagogisch medewerker mee is voor de veiligheid en het vertrouwen van de kinderen die even hun stamgroep verlaten. Deze groepjes bestaan uit maximaal vier kinderen per stamgroep zodat een pedagogisch medewerker haar aandacht voor de kinderen uit haar eigen groep goed kan verdelen.

Het beschikken over een mooie buitenspeelplaats stimuleert ons om veel naar buiten te gaan. Daar kunnen de kinderen fietsen, voetballen, met zand en bij warm weer met water spelen. Tijdens een lange periode van mooi weer worden er zo veel mogelijk standaard binnen activiteiten, zoals knutselen en eten, naar buiten verplaatst. Een uitstapje met de bolderkar is favoriet. De groepen gaan er met z'n allen op uit naar de markt, het park, de kinderboerderij of gewoon een ommetje maken door de buurt. Wanneer de groep naar buiten gaat dan gaan er altijd genoeg pedagogisch medewerkers mee. Soms blijven er wat kinderen op het kinderdagverblijf omdat zij bijvoorbeeld liggen te slapen. Dan wordt er gezorgd voor een goede verdeling van pedagogisch medewerkers zodat overal genoeg beroepskrachten zijn en er veilig gespeeld kan worden door de kinderen. De groepen hebben afspraken gemaakt over hoe ze de veiligheid buiten het kinderdagverblijf waarborgen. Zo hebben alle kinderen een herkenbaar hesje aan met daarop de naam en telefoonnummer van het kinderdagverblijf, spullen om direct EHBO te kunnen verlenen, genoeg water en zonnebrand. Kinderen die groot genoeg zijn om zelf te kunnen lopen hebben altijd de hand vast van een volwassene of van het loopkoord.

Verjaardagen van kinderen en pedagogisch medewerkers worden gevierd. We vinden het leuk als de ouders van het jarige kind daarbij aanwezig kunnen zijn, maar we zijn ons er van bewust dat dit niet altijd mogelijk is. De verjaardagen worden rond één van de vaste tafelmomenten gevierd en zijn echte feestjes. Slingers, zingen, instrumentjes, een hoed, een cadeau en vaak een kleine traktatie. Een uiterst geschikt moment voor de pedagogisch medewerkers om foto's te maken voor de documentatie. Ook wanneer een kind de groep verlaat door bijvoorbeeld een verhuizing of het naar de basisschool gaan, heeft elke groep haar eigen rituelen om daar aandacht aan te besteden.

4.1.6 Verzorgen

Klein & Co vindt het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk worden verzorgd op de manier waarop ouders dat het prettigst vinden. De communicatie tussen ouders, pedagogisch medewerkers en leidinggevenden is dan ook heel belangrijk voor ons. Wij hebben onze eigen manieren van verzorgen bepaald, maar er is natuurlijk altijd ruimte voor overleg over enige aanpassingen hierin.

Eten wordt door ons gezien als een sociale groepsbeleving. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en aandacht voor elkaar. We hebben bepaalde regels aan tafel afhankelijk van de leeftijd, de ontwikkelingsfase, het karakter en de eetgewoonten van een kind. Eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen, al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord leeg te eten en hun beker leeg te drinken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop. We streven ernaar kinderen al vrij snel uit een tuitbeker en daarop volgend uit een open beker te laten drinken. Fruit is er iedere dag. Voor de kleinsten gepureerd, voor de groteren in stukjes. 's Middags eten we een warme maaltijd, deze zijn

aangepast naar leeftijd. Later op de dag krijgen de kinderen een tussendoortje, dit zijn dingen als een cracker of rauwkost. Vanzelfsprekend wordt er ten aanzien van het eten rekening gehouden met diëten, allergieën, vegetariërs, geloofsovertuigingen en met wat kinderen echt niet lekker vinden. Wij volgen een snoepvrij eetbeleid, met als uitzondering een eventueel zoet kleinigheidje rond verjaardagen en feestdagen.

Borstvoeding mag altijd meegegeven worden. Klein & Co heeft zowel vriezers, als koelkasten waarin dit bewaard kan blijven. Geef altijd goed aan bij de pedagogisch medewerkers van wanneer de melk is en hoe lang en hoe het bewaard mag/moet blijven. Kunstvoeding van Nutrilon is aanwezig bij Klein & Co. In bijzondere gevallen, zoals bij een dieetvoeding vragen wij de ouders/verzorgers de voeding van huis mee te nemen. Geef ook in dit geval goed aan vanaf wanneer het pak kunstvoeding is open gemaakt.

Slapen doen de kinderen op een aparte slaapkamer, met als uitzondering de allerkleinsten onder ons waarvan ouders aangeven ze liever wat dichterbij de pedagogisch medewerkers in de buurt te houden. Hiervoor zijn verschillende (hang)wiegjes aanwezig. Iedereen slaapt zo veel mogelijk in zijn/haar eigen bed. Dit vanwege hygiëne maar ook vanwege rust en structuur. De slaapkamers beschikken over een babyfoon en de pedagogisch medewerkers gaan elke tien minuten even kijken. De jongste kinderen volgen hun eigen slaapritme dat uitgebreid met ouders besproken wordt. De oudere kinderen gaan meestal rond dezelfde tijd naar bed, zo tussen 13:00 uur en 15:00 uur. Kinderen tot 2,5 jaar oud slapen in een slaapzak en na overleg met ouders vanaf 2,5 jaar onder een dekentje. Slaapzakken en eventuele knuffels en/of spenen worden bij voorkeur van huis meegenomen en blijven bij Klein & Co.

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan maken wij bij Klein & Co de kinderen vertrouwd met luiers, potjes en de WC. Zo wordt verschonend, op het potje zitten, plassen op de WC een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren, waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes. Wij gaan er vanuit dat een kind zindelijk wordt, als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerkers merken dat een kind hier bewuster mee omgaat, spelen zij hierop in en zal er overleg met ouders plaatsvinden. De basisschool stelt de eis dat een kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3,5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerkers meer aandacht aan worden besteed. Een kind zonder luier laten, gebeurt altijd in overleg met de ouders.

Goede hygiëne staan hoog op het eisenlijstje van Klein & Co. Handen wassen, neuzen snuiten, iedereen een eigen bord en beker tijdens het eten, niet met buitenschoenen door de ruimtes lopen, vegen/dweilen wanneer er gemorst is; allemaal dingen die we de kinderen spelenderwijs mee willen geven gedurende het gehele dagprogramma.

4.2 Werkplan peuterplusgroep

4.2.1 Groep

Klein & Co heeft drie peuterplusgroepen, De Kleine Tijger op de Amstelveenseweg 97, De Kleine Olifant op de Ceintuurbaan 207 en De Kleine Beer op de Rijnstraat 221. Het aantal kindplaatsen per groep is te vinden bij de adres- en registratiegegevens. De opvang is vanaf drie jaar tot de dag waarop een kind vier jaar wordt. In overleg met het team van Klein & Co kan gekeken worden of er eventueel een vervroegde plaatsing of verlenging op de verticale groep nodig is. Er wordt gewerkt met twee pedagogisch medewerkers per groep, afhankelijk van de groepsgrootte.

Bij een uitstapje of bezoek aan een van de andere groepen van Klein & Co verlaten de kinderen de stamgroep. Wanneer een kind de stamgroep verlaat dan gaat het kind nooit alleen. Er gaat altijd een begeleider van de eigen stamgroep mee. Iedere groep heeft een boldekar tot haar beschikking waarmee ze naar de markt, de speeltuin, het park, de bibliotheek, de kinderboerderij kunnen gaan en andere uitstapjes kunnen maken. Wanneer de groep naar buiten gaat dan gaan er altijd genoeg pedagogisch medewerkers mee. De groepen hebben afspraken gemaakt over hoe ze de veiligheid buiten het kinderdagverblijf waarborgen. Zo hebben alle kinderen een herkenbaar hesje aan met daarop de naam en telefoonnummer van het kinderdagverblijf, spullen om direct EHBO te kunnen verlenen, genoeg water en zonnebrand. Kinderen die groot genoeg zijn om zelf te kunnen lopen hebben altijd de hand vast van een volwassene of van het loopkoord.

4.2.2 Pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers die op de groep werken zijn bekend met methodisch werken en zijn bekend met de peuter methode van Basisontwikkeling met als grondlegger de pedagoog Lev Vygotski. De pedagogisch medewerker heeft als doel de ontwikkeling doelgericht te stimuleren door middel van vijf impulsen:

- oriënteren op de activiteit;
- versterken en verdiepen van de activiteit;
- verbreden naar andere activiteiten;
- toevoegen van handelingsmogelijkheden;
- reflecteren op de activiteit.

De teams zijn samengesteld uit mbo en hbo geschoolde pedagogisch medewerkers. Er zijn een aantal competenties en vaardigheden waar een pedagogisch medewerker op de peuterplusgroep aan moet voldoen. Zo moet haar Nederlands spraak- en schrijfvaardigheid in orde zijn. Ze moet handelingsgericht kunnen werken, observeren en ontwikkelingsgerichte activiteiten kunnen ontwerpen.

4.2.3 Ruimte

De ruimte van de peuterplusgroep wordt uitdagend en ontwikkelingsgericht ingericht. De huishoek zal de grootste en meest uitgebreide hoek zijn, dit omdat rollenspel een grote rol speelt in de ontwikkeling van peuters. Deze huishoek kan thematisch worden ingericht wanneer het thema daarom vraagt. Naast de huishoek zijn er ook nog andere hoeken:

- De bouwhoek: voor constructie activiteiten;
- De boekenhoek: voor taal- en leesactiviteiten;
- Het atelier: voor beeldende activiteiten.

Naast de standaard hoeken die aanwezig zijn is er ook een ruimte waar de kinderen gezamenlijk kunnen zitten en de dagelijkse gebeurtenissen en routines de aandacht krijgen.

De kinderen gaan iedere dag naar buiten. Er worden regelmatig uitstapjes georganiseerd naar: het park, de markt en de kinderboerderij. De kinderen kunnen ook in de tuin spelen. De tuinen zijn met zorg ingericht waarbij gelet is op motorische uitdagingen en veiligheid. Zo zijn er fietsjes, ballen, zandbakmateriaal en materiaal om hutten te bouwen aanwezig. Als de kinderen naar de tuin gaan is er altijd een volwassene aanwezig voor toezicht. Wanneer de groep met de bolderkar op stap gaat dan houden wij dezelfde beroepskracht kind ratio aan als binnen.

Op de Rijnstraat 221 is er een naast de groepsruimte met verschillende hoeken, een kelder aanwezig die ingericht wordt als speelruimte. Deze speelruimte is afgesloten met een hoge deur en via een vaste trap met trapleuning te bereiken. Deze speelruimte zal ingericht worden als atelier, sportruimte en bouwhoek. Wanneer er activiteiten worden gedaan in deze speelruimte zal er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig zijn.

4.2.4 Dagindeling

De voorspelbaarheid die een vaste dagindeling met zich meebrengt biedt veiligheid en vertrouwen die jonge kinderen nodig hebben. Omdat het belangrijk is dat de peuters de activiteiten van de dag kunnen volgen maken wij gebruik van dagritme kaarten. Zo is het voor de peuters duidelijk wat er die dag van ze verwacht wordt.

Dagprogramma:

07:30 uur – 09:30 uur	brengen van de kinderen, vrij spel
09:30 uur – 10:00 uur	gespreksactiviteit en fruit & water
10:00 uur – 11:00 uur	activiteit
11:00 uur – 12:00 uur	naar buiten
12:00 uur – 12:30 uur	lunch
12:30 uur – 13:00 uur	leesactiviteit
13:00 uur – 14:00 uur	passief luisteractiviteit en rustmoment
14:00 uur – 14:45 uur	vrij spel
14:45 uur – 15:15 uur	gezond tussendoortje & thee
15:15 uur – 16:30 uur	activiteit
16:30 uur – 18:30 uur	buiten en binnen vrij spel

De dagindeling van de peuterplusgroep lijkt al op de dagindeling van de gemiddelde kleuterklas alleen is er meer ruimte voor rust en ontspanning. Bij het rustmoment wordt er goed gekeken naar de behoefte van het kind. Alle kinderen rusten tijdens het rustmoment op een stretcher, de een valt in slaap en de ander leest zelfstandig een boek of luistert naar een luisterverhaal.

Alle overgangen van activiteit naar activiteit gaan op een lager tempo dan in de kleuterklas. Er wordt echter wel al geoefend met handelingen die gedaan kunnen worden zoals; opruimen, stoppen met een activiteit omdat de tijd om is, wachten tot iedereen van de groep klaar is, zindelijkheid, jezelf aankleden en zelfstandig aan het werk gaan met een activiteit.

4.2.5 Activiteiten en ontwikkelingsstimulering

Voor peuters draagt spel alle mogelijkheden aan om optimaal te kunnen leren en ontwikkelen. Als verzorgingsactiviteiten spelkarakter krijgen en regelmatig met hoge betrokkenheid worden uitgevoerd, krijgen activiteiten dus leer- en ontwikkelingsdimensies. Kinderen krijgen aan de ene kant veel vrijheid om het spel te spelen zoals zij het willen. Tegelijkertijd leert het zich ook aan bepaalde regels te houden die horen bij de activiteit en die aangeven hoe er gehandeld hoort te worden, zoals: buiten wordt er gefietst, in de keuken wordt er gekookt en een auto rijdt op de weg.

Spel is een gezamenlijke activiteit, waarbinnen de volwassenen overgangen bewerkstelligt in de spelontwikkeling en zo de zone van de naaste ontwikkeling creëert. Als volwassenen wordt er ingegaan op de spelideeën van het kind en wordt er samen met de kinderen gespeeld.

Jonge kinderen gaan van manipulerend spel naar rolgebonden spel. Eerst zijn voorwerpen symbolisch en ontstaat er fantasie spel, zoals dat een auto ook een telefoon kan zijn. Later krijgen voorwerpen een functie of betekenis en ontwikkelt zich rolgebonden spel, zoals dat een auto echt als auto wordt gebruikt en rijdt op de wielen. Nog steeds met veel ruimte voor fantasie. In de late peuterfase en het begin van de kleuterfase ontwikkelt het rollenspel zich verder als voorwerpen in het spel een bepaalde betekenis krijgen. Kinderen nemen rollen aan zonder dat ze die rol noemen, zoals moeder, juf en treinconducteur, zo ontwikkelt eenvoudig rollenspel. Kinderen willen de wereld zoals zij die waarnemen, de 'grote mensen wereld' nabootsen. Ze willen oefenen hoe het is om ook volwassen te zijn. De volwassenen probeert de activiteiten zo in te richten dat kinderen deze mogelijkheid hebben. De volwassenen spreekt tegen de kinderen met de woorden die zij zelf ook gebruiken in het dagelijks leven. De volwassenen is aanwezig om de kinderen te ondersteunen met het ontdekken van de wereld.

De activiteiten worden bewust gepland. Het is wel belangrijk te weten dat de inhoud van de planning niet een vaststaand gegeven is. Er moet tijdens het spel gestuurd kunnen worden. Vanuit wat de pedagogisch medewerker heeft gezien maakt zij de planning voor een activiteit. Daarbij worden de volgende vragen gesteld:

- Welke activiteit onderneem ik? Wat is mijn bedoeling?
- Met welke kinderen doe ik dit?
- Wat is mijn rol in de activiteit? Hoe pak ik de activiteit aan?
- Wat zijn de observatiepunten? Waar let ik op bij welk kind?

Na de activiteit reflecteert de pedagogisch medewerker en worden de volgende vragen gesteld:

- Was de activiteit zinvol genoeg?
- Hoe ontwikkelde de activiteit zich? Welke ontwikkeling was zichtbaar bij de kinderen?
- Kwamen mijn bedoelingen dichterbij?
- Was mijn bijdrage/hulp zinvol?
- Aandachtspunten voor vervolgaanbod? Waarmee kan ik doorgaan?

Volwassenen spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen dus zij spelen altijd mee om onder andere een 'zone van de naaste ontwikkeling' te bewerkstelligen.

Tijdens de activiteit, die altijd in het teken zal staan van het thema wat op dat moment op de groep speelt, zullen alle kinderen afwisselend meedoen of alleen een klein groepje. Wanneer niet alle kinderen meedoen met de activiteit er is ruimte voor zelf gekozen activiteiten of vrij spel in de hoeken.

Zoals op alle groepen bij Klein & Co werken wij ook op de peuterplusgroep met thema's. Het zijn wisselende thema's omdat wij aansluiten bij wat er op dat moment leeft op de groep. We kiezen voor thema's die levensechte activiteiten uitlokken. Op die manier halen wij de echte wereld binnen op de groep. De VVE methode Startblokken is de inspiratie voor hoe we het beste thema gericht kunnen werken. Omdat wij planmatig activiteiten aan bieden is de ontwerpfase van een thema erg belangrijk. Daarvoor hebben wij een ontwerpschema ontwikkeld die de pedagogisch medewerkers gezamenlijk invullen.

4.2.6 Volgen en begeleiden van kinderen

Om kinderen goed te kunnen begeleiden is het belangrijk dat er een goed beeld is van de ontwikkeling van het kind. Om de ontwikkeling goed in beeld te krijgen wordt er gebruik gemaakt van een ontwikkeling volgsysteem, hiervoor zijn observaties en evaluaties nodig. Observaties zorgen ervoor dat dat er gegevens zijn om aanbod te kunnen ontwerpen en plannen te kunnen maken die goed zijn afgestemd op de interesses en de mogelijkheden van de kinderen in de groep.

Als een kind op de peuterplusgroep begint dan is er een entreeprocedure waarbij er geïnventariseerd wordt waar het kind staat in de ontwikkeling en wordt er een plan gemaakt voor de komende drie maanden. Wanneer een kind van een verticale groep doorstroomt zal dit plan opgesteld worden door de huidige pedagogisch medewerker en de pedagogisch medewerker van de peuterplusgroep. Dit plan wordt bij de intake met de ouders op de peuterplusgroep doorgenomen en zo nodig aangepast. Als een kind nog niet bekend is bij Klein & Co zal de pedagogisch medewerker van de peuterplusgroep het plan samen met de ouders opstellen. Eens in de drie maanden zal het opgestelde plan geëvalueerd worden aan de hand van het observatieformulier. De daaruit opgestelde doelen worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld en er worden nieuwe doelen opgesteld. Twee weken voordat het kind naar de basisschool gaat is er een overdrachtsgesprek met de ouders.

De volgende onderwerpen komen aanbod bij de observaties en de oudergesprekken:

- Basiskennmerken;
- Spelactiviteiten en taal;
- Constructief spel, beeldende activiteiten en taal;
- Activiteiten met verhalen, boeken, teksten/beginnende geletterdheid;
- Communicatie en sociale contacten;
- Taalontwikkeling.

De oudergesprekken worden voorbereid en gevoerd door de mentor van het kind. Het gesprek wordt gedocumenteerd op het overdrachtsformulier voor basisschool en/of bso. Tijdens het gesprek wordt afgesproken of Klein & Co het formulier opstuurt naar de vervolginstelling of dat ouders dit zelf doen.

4.2.7 Verzorgen

Klein & Co vindt het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk worden verzorgd op de manier waarop ouders dat het meest prettig vinden. De communicatie tussen ouders, pedagogisch medewerkers en leidinggevenden is dan ook belangrijk voor ons. Wij hebben onze eigen manieren van verzorgen bepaald, maar er is natuurlijk altijd ruimte voor overleg over enige aanpassingen hierin.

Wij volgen een snoepvrij eetbeleid, met als uitzondering een eventueel zoet kleinigheidje rond verjaardagen en feestdagen.

Eten wordt door ons gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en aandacht voor elkaar. Eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen, al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord leeg te eten en hun beker leeg te drinken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop.

Fruit is er iedere dag, in de ochtend eten de kinderen in de kring een stuk fruit. Er wordt geprobeerd het fruit zo min mogelijk in stukken te snijden of al geschild te eten. Er wordt alvast geoefend voor straks in de kleuterklas waar het kind het ook zelf moet kunnen. Later op de dag krijgen de kinderen een tussendoortje, dit zijn dingen als rauwkost, een cracker of rozijnen. Kinderen lunchen een warme maaltijd bereid door Moekes Maaltijd. Vanzelfsprekend wordt er ten aanzien van het eten rekening gehouden met diëten, allergieën, vegetariërs, geloofsovertuigingen en met wat kinderen echt niet lekker vinden.

Ook zindelijkheidstraining vanaf een bepaalde leeftijd is iets wat bij verzorgen hoort. Wij gaan er vanuit dat een kind zindelijk wordt, als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerkers merken dat een kind hier bewuster mee omgaat, spelen zij hierop in en zal er overleg met ouders plaatsvinden.

De basisschool stelt de eis dat een kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3,5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerkers meer aandacht aan worden besteed. Een kind zonder luier laten oefenen gebeurt altijd in overleg met de ouders.

4.2.8 Peuterplusgroep in relatie tot de andere groepen bij Klein & Co

Klein & Co biedt kinderopvang op verticale groepen van nul tot vier jaar en vanaf drie jaar is er de mogelijkheid om door te stromen naar een peuterplusgroep. Ouders houden de keuze om hun kind op de verticale groep te houden of om door te laten stromen. Kinderen die al opvang afnemen bij een groep van Klein & Co hebben voorrang op een plek op de peuterplusgroep op kinderen die nog niet bij Klein & Co opvang afnemen. Een peuter wordt pas definitief verplaatst als er een plek vrij is op de peuterplusgroep. De groep die de peuter verlaat, zorgt voor een warme overdracht naar de peuterplusgroep. Ook zal er net zoals op de verticale groepen een wenperiode zijn. De peuters moeten wennen aan nieuwe groepsgenoten, ruimte en pedagogisch medewerkers. Onze ervaring is dat de kinderen die intern doorschuiven vaak aan een dagdeel wennen genoeg hebben. Kinderen die voor het eerst naar de opvang gaan zullen een aangepast wenschema hebben wat lijkt op het wenschema dat wij hanteren op de verticale groep. De mentor zal in overleg met de ouders een passend wenschema afspreken met ieder kind dat start op de peuterplusgroep.

De pedagogisch medewerkers van de peuterplusgroep zijn gespecialiseerd in de ontwikkeling van peuters. Door samenwerking met de verticale groepen bij Klein & Co delen zij de kennis en ervaring die zij opdoen tijdens hun werk met de pedagogisch medewerkers op de verticale groepen. Daardoor wordt bij heel Klein & Co de kwaliteit van peuteropvang vergroot.

5 Praktische informatie ouders

5.2 Flexkids

Klein & Co maakt gebruik van een digitaal communicatiesysteem om alle (dag)gegevens van de kinderen bij te houden. In het dagboek van het kind kunnen gegevens worden bijgehouden zoals: Hoe laat gaat het kind naar bed? Hoe lang slaapt het kind? Wat wordt er gegeten? Welke activiteiten worden er gedaan?

Ouders/verzorgers krijgen een inlogcode om thuis in te kunnen loggen in het Flexkids systeem. Naast de dag informatie, kunnen er via Flexkids ook korte berichten en foto's worden gestuurd. Het is mogelijk om het dagboek een paar dagen terug te kijken.

5.3 Incidentele opvangdagen, ruildagen en ziektedagen

Incidentele opvangdagen

Naast de vaste opvangdagen is het mogelijk om extra opvangdagen aan te vragen bij Klein & Co, deze dagen kunnen worden aangevraagd bij de pedagogisch medewerkers. De afname van extra opvangdagen is alleen mogelijk indien er plek is op de groep. De extra opvangdagen worden apart vermeld op uw factuur. Indien een extra dag is aangevraagd, kan deze niet meer geannuleerd worden.

Ruildagen

Als uw kind op een vaste opvangdag niet komt, kunt u voor deze dag een ruildag aanvragen bij de pedagogisch medewerkers. Deze ruildag moet twee weken vóór of twee weken ná de niet gekomen dag worden geruild. Bij ruildagen geldt hetzelfde als bij incidentele opvangdagen; er moet op de gewenste dag wel plek zijn voor uw kind. Een gedeeltelijk gemiste dag, door ziekte of andere omstandigheden, kan niet worden geruild.

Ziektedagen

Een ziektedag mag ingehaald worden, dit kan tot uiterlijk twee weken ná de ziek gemelde dag. Een ziektedag kan dus niet verrekend worden met een extra opvangdag in het verleden. Bij langdurige ziekte (twee weken of langer) zal er in overleg met de vestigingsmanager naar een passende oplossing worden gezocht.

5.4 Warm eten

Bij Klein & Co wordt iedere dag warm geluncht door de kinderen. De warme maaltijden worden geleverd door Moekes maaltijd. Alles wat Moekes maaltijd kookt is 100% natuurlijk en bevat dus geen geur-, kleur- of smaakstoffen of andere onnatuurlijke ingrediënten die niet in een gezonde maaltijd thuishoren. Er wordt gebruik gemaakt van grotendeels biologische (95%) ingrediënten. Alles wat er word gekookt is ook écht vers, dat betekent dat de houdbaarheid op geen enkele wijze wordt verlengd. Moekes maaltijd komt 3 keer per week langs om verse maaltijden te leveren.

Door iedere dag een gevarieerde, gezonde warme maaltijd aan te bieden komen kinderen, op jonge leeftijd, in aanraking met verschillende smaken en structuren. Hierdoor ontwikkelen ze een heel breed smaakpalet en zullen deze smaken en structuren voor hun nooit als vreemd worden ervaren.

Kinderen die bij Klein & Co zijn geweest hebben, wanneer ze worden opgehaald, hun warme maaltijd voor die dag al gegeten en zouden in de avond voldoende hebben aan een broodmaaltijd.

Dit is een keuze, want volgens het Voedingscentrum mogen kinderen in de groei twee keer per dag een warme maaltijd eten. Wat de pedagogisch medewerkers vaak merken is dat het eten in een groep voor kinderen goed werkt. Wanneer kinderen anderen kinderen en pedagogisch medewerkers zien eten, dan stimuleert dat om zelf ook te gaan eten. Het groepsproces heeft dus een positieve werking. Kinderen die thuis moeilijke eters zijn, eten over het algemeen beter tijdens hun verblijf bij Klein & Co, omdat ze andere vriendjes en vriendinnetje om hen heen zien eten.

5.5 Oudercommissie

Elke vestiging van Klein & Co heeft een eigen oudercommissie (OC). Deze commissie bestaat uit roulerende vrijwilligers. Op vestigingen met meerdere groepen hebben wij de voorkeur dat uit iedere groep minimaal één ouder/verzorger in de commissie zit. De OC heeft een adviesrecht wat betreft organisatorische onderwerpen, beslissingen en/of veranderingen. Daarnaast houdt de OC zich onder andere bezig met de jaarlijkse zomerborrel voor ouders en medewerkers en zijn ze een aanspreekpunt voor alle andere ouders/verzorgers wanneer het benaderen van de directie een te grote drempel is. Leden zitten maximaal 3 jaar in de commissie en nieuwe leden worden door de commissie zelf gekozen.

5.6 Ouderavonden

Eén of twee keer per jaar wordt er door Klein & Co op iedere vestiging een ouderavond georganiseerd. Deze kan per groep plaatsvinden, met alle pedagogisch medewerkers van de groep daarbij aanwezig en een eigen gekozen onderwerp. Maar het kan ook een vrijwillige training of bijeenkomst zijn, georganiseerd door de directie.

5.7 Nieuwsbrief

Elke maand komt er een nieuwsbrief uit per vestiging. Hierin staan alle nieuwtjes en/of mededelingen van de afgelopen of komende tijd. Suggesties en leuke anekdotes zijn altijd welkom!

5.8 Studiedagen

Maximaal twee keer per jaar sluit Klein & Co één dag haar deuren om alle pedagogisch medewerkers een training aan te bieden. Op deze manier blijft iedereen goed geschoold, geprikkeld en gemotiveerd om het maximale uit onze kinderen en uit de dag te halen.

5.9 Klachtenregistratie

Klein & Co heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders en/of oudercommissies. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de vestigingsmanager van de betreffende vestiging of bij de directie op het hoofdkantoor van Klein & Co. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend. Ook wordt de desbetreffende toezichthouden kinderopvang van de locatie op de hoogte gebracht van de klacht.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u op

<https://www.degeschillencommissie.nl/over-ons/commissies/kinderopvang-en-peuterspeelzalen/>.

In de ouderportaal en de medewerkersportaal van flexkids is het klachtenreglement en te volgen stappen in te zien.

5.10 Huisregels (incl. ziektebeleid)

Brengen en halen:

- Alle kinderen moeten vóór 09:30 uur gebracht worden bij Klein & Co;
- Mocht een kind een dag niet komen, dan horen wij dit ook graag vóór 09:30 uur;
- De kinderen dienen, voordat ze naar Klein & Co komen, ontbeten te hebben. Bij uitzondering kan een meegebrachte boterham aan tafel gegeten worden;
- De kinderen kunnen vanaf 16:30 uur opgehaald worden;
- Opdat Klein & Co daadwerkelijk om 18:30 uur kan sluiten, worden de ouders dringend verzocht tijdig aanwezig te zijn zodat de kinderen vóór 18:30 uur opgehaald zijn;
- Indien Klein & Co pas na 18:30 uur kan sluiten als gevolg van het te laat komen van een ouder, dan volgt er een officiële waarschuwing van de vestigingsmanager. Gebeurt het hierna nog een keer, dan wordt er een bedrag van € 15,- in rekening gebracht. Dit bedrag gaat in een pot voor de pedagogisch medewerkers;
- Bij aanwezigheid van de ouders/verzorgers bij Klein & Co zijn ze zelf verantwoordelijk voor hun kinderen;
- Als een kind incidenteel later/eerder gebracht/opgehaald wordt, dan normaal vragen wij u dit aan de eigen groepsleiding door te geven;
- Laat het ons ook weten als uw kind door een ander opgehaald wordt. Wanneer dit NIET is doorgegeven, geven wij uw kind NIET mee;
- Vakanties en andere dagen dat uw kind niet komt, willen wij graag van tevoren weten;
- Indien u niet op het gebruikelijke telefoonnummer te bereiken bent, vragen wij u door te geven op welk telefoonnummer u wel te bereiken bent of wie er anders in geval van nood beschikbaar is.

Kleding:

- Graag in alle kleding, schoenen en jassen een naam;
- Elk kind dient bij Klein & Co een setje reservekleding te hebben. Hiervoor heeft ieder kind een mandje in de verschoningsruimte. Ouders dienen er zelf zorg voor te dragen dat er voldoende kleding voor hun kind aanwezig is in de goede maten. Onder een set kleding wordt verstaan: ondergoed, lange of korte broek, T-shirts, trui, sokken;
- Klein & Co is niet verantwoordelijk voor zoekgeraakte kleding, knuffels, spenen e.d.;
- Vuile kleding wordt uitgespoeld en in het mandje van uw kind gelegd. Vergeet niet dit aan het einde van de dag mee te nemen;
- We vragen u geleende kleding zo snel mogelijk schoon terug te brengen;

- Als u wilt dat uw kind op slofjes loopt of buiten op regenlaarzen dient u deze mee te nemen. Ook graag van een naam voorzien.

Ziekte en infectie:

Ziekte	Verschijselen	Kind moet opgehaald worden als:		
Hoofdluis	Kleine beestjes en eitjes (neten) in het haar	Als het kind behandeld/ gekamd wordt en de beestjes weg zijn, mag het weer komen	-	-
Diarree	3 keer zeer dunne ontlasting	Het niet wil spelen, eten of slapen	Na 3x complete verschoning (doorlekken)	Bij bloederige diarree
Braken	3 keer braken	Het niet wil spelen, eten of slapen	Alleen maar bij pm'er wil zijn	Bij het braken van bloed
Koorts	Temperatuur hoger dan 38,5°C	In principe altijd bij een temp van 38,5°C en hoger. Maar vooral wanneer een kind;	Alleen maar bij pm'er wil zijn	Niet wil spelen, eten of slapen
Schimmel	Schilferende (kale) plek	Als kind gezien is door een arts mag het komen.		
Koortslip	Blaasje(s) rond de mond.	Mag komen. Open plekjes, indien mogelijk, afdekken.		
Krentenbaard	Infectie v/d huid, blaasjes, gelige korst, meestal in gezicht	Als plekken behandeld worden met zalf /antibiotica mag het kind komen.		
Waterpokken	Vaak beginnend met koorts en verkoudheid. Daarna rode vlekjes waarop blaasjes ontstaan. Vooral op romp, gezicht, tussen haren en in mond.	Het niet wil spelen, eten of slapen	Het alleen maar bij pm'er wil zijn	NB Waarschuw zwangere moeders en ouders met te vroeg geboren baby's.
Vijfde ziekte	Lichte koorts, kleine en grote vlekjes. Vaak eerst in het gezicht en dan op het lijf.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen. NB Waarschuw zwangere moeders.		
Zesde ziekte	Eerst hoge koorts , 3-5 dagen later kleine rode vlekjes op de romp.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen.		
Hand-, voet- en mondziekte	Pijnlijke blaasjes op handpalmen, voetzolen en/of in de mond. Soms misselijk en soms koorts.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen.		
RS virus	Hoesten en/of benauwd.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen. NB Waarschuw ouders met te vroeg geboren baby's.		
Ontstoken ogen	Rode ogen, opgezette oogleden, gele/groene pus	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen.		
Loopoor	Vocht/snot dat uit het oor loopt. Soms met een beetje bloed.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen.		
Spruw	Witte vlekjes in de mond. Niet weg te poetsen.	Als het kind zich verder goed voelt mag hij/zij gewoon komen.		

Bij een van de bovenstaande ziektes of infecties wordt er een waarschuwing met informatie op de deur van de groep gehangen.

Naast de genoemde ziektes kan het voorkomen dat een kind zich niet lekker voelt, zonder dat het zichtbaar iets mankeert, in dat geval zal de pedagogisch medewerker contact opnemen met de ouder/verzorger. In overleg tussen ouder/verzorger en pedagogisch medewerker zal er besloten worden of het kind gehaald moet worden. Wanneer een kind op verzoek van ons gedurende de dag wordt opgehaald, mag hij/zij diezelfde dag niet meer teruggebracht worden tenzij anders afgesproken. Pedagogisch medewerkers dienen geen paracetamol toe. Ook niet op verzoek van de ouders, behalve in een uiterst noodgeval (bijvoorbeeld hoge koorts) en alleen als ouders op de hoogte zijn en wanneer ze inmiddels zelf onderweg zijn naar het kinderdagverblijf.

Voor het toedienen van medicijnen door een pedagogisch medewerkers ondertekenen ouders eerst een medicijnverklaring. Een medicijn op dokters recept zit in de originele verpakking en bevat gegevens van het kind. De pedagogisch medewerkers controleert daarnaast de houdbaarheidsdatum.

Bij alle infecties wordt er door de pedagogisch medewerkers extra aandacht aan de hygiëne besteed. Zowel kind als pedagogisch medewerkers wast geregeld (extra) zijn/haar handen. Kinderen gebruiken alleen eigen bord, (tuit)beker, fles, speen, bestek, (zak)doek, slab, beddengoed, slaapzak en knuffels. Al het speelgoed waarmee gespeeld wordt, wordt gereinigd voordat andere kinderen er mee spelen.